

21. február - Nemzetközi Anyanyelvi Nap

Russkij centr Pecsogo universiteta vmeste s Obščinami nacionalnyh menšinstv goroda Pecz otmetili Meždunarodnyj den' rodnogo jazyka. Členy Obščin podelilis' svoimi mnenijami o značenii rodnogo jazyka dla nih.

A Pécsi Orosz Központ a Pécsen működő Kisebbségi Önkormányzatok közreműködésével megemlékezett a Nemzetközi Anyanyelvi Napról. Felhívásunkra reagálva, a résztvevők igen érdekes fogalmazásokat írtak arról, személyesen mit jelent számukra az anyanyelv.

lengyel-magyar

Polacy, inaczej niż Węgrzy, nazywają go językiem ojczystym. Nie dlatego, że polscy ojcowie poświęcają więcej czasu na wychowanie dzieci niż polskie matki. Asocjacja ojczystego jest ojcowizna i ojczyzna. Prawda, wyrazy te utworzone są od słowa ojciec, ale oczywiście jest, że w wymienionych przykładach ten ojciec, to nie tylko tato, to raczej uosobienie przodków. Możemy powiedzieć, że ojczyste jest to wszystko, co najwartościowsze z naszego dziedzictwa. I tak, jak nie powinniśmy łatwo pozbywać się ojcowizny, jak nie możemy przestać kochać ojczyzny, musimy szanować i dbać o nasz język ojczysty. W naszej zbiorowej pamięci ciągle żywe są czasy, kiedy Polacy nie mieli ojczyzny, a przetrwanie zawdzięczają zakorzenieniu w języku, języku ojców.

A lengyelek a maguk nyelvét a magyar anyanyelvtől eltérően apanyelvnek (jézyk ojczysty) nevezik. Ez persze nem azért van így, mert a lengyel apák több időt szentelnek a gyereknevelésre, mint az anyák. Az ojczysty (apai) szó egybecseng az ojcowizna (apai örökség) és az ojczyzna (haza) szavakkal. Igaz, hogy az említett szavak alapja az ojciec (apa), de ezt a kifejezés elsősorban nem a férfi szülőt jelöli, hanem az ősoket. Elmondhatjuk, hogy az ojczyste az, ami az örökségünkben a legértékesebb. És ahogy nem szabad könnyen eltékozolni az ősök örökségét, ahogy nem szűnhetünk meg szeretni a hazánkat, úgy kell óvnunk és gondoznunk az apanyelvünket. Közös emlékezetünkben továbbra is őrizzük azokat az időket, amikor nekünk, lengyeleknek nem volt hazánk, és a megmaradásunkat annak köszönhetjük, hogy megőriztük az apáinktól és anyáinktól ránk hagyott nyelvet.

beás-magyar

Kínd bájisestyé szfätijész, átunsj misz fälosz. Uvig mä-mbänijész, kínd ín iskulä misz, sí n-ám urták, ku káré posj ocärä szfäti bájisestyé. Átunsj misz on pik pirdut. Dá kínd äzsung áká lá mämä, tyär bájisestyé szfätijész. Má dā mik prisjipem, sjé zjsje mämä, masá. Tot pä lyimbásztá szfätije, sjé, kum szá fák, kínd j-äzsutám. Íntr-äsztä m-ám kriszkut, sí pín äku o häsznälész. Ro mi-j dräg kínd sjinyivá äsá szfätijestyé lá minyé. Átunsj ím vinyé voje, s-ätunsj, kínd misz íntrisz. Nu mi-j rusjinyé, ákárhun misz, sí jestyé káré styijé bájisestyé, äsá szfätijiny.

Amikor beásul beszélek, mindig öröm tölt el. Mindig bánatos vagyok, ha az iskolában nem találok egy olyan barátot sem, akivel tudnék egy kicsit beásul beszélni. Olyankor úgy érzem, el vagyok veszve. Amikor azonban hazajövök az édesanyámhoz, mindig csak beásul beszélünk. Már gyerekként is értettem, hogy mit mond az anyukám, a nagymamám, Mindig ezen a nyelven beszéltek, beásul mondtak, mit hogyan csináljak. Ebben nőttem fel és a mai napig használom ezt a nyelvet. Nagyon örülök, ha valaki beásul szól hozzám, olyankor mindig felvidít, olyankor is, amikor jókedvem lesz, ha egyébként szomorú vagyok. Nem szégyellem ezt a nyelvet, és akárhol is vagyok, ha van kivel beásul beszélek.

magyar-horvát

Mit jelent számomra az anyanyelv?

Az elsőként megtanult nyelv, ami a legerősebb kapocs az anya és gyermeke között, mellyel később nyit a világ felé. Meghatározza a gondolkodásmódunkat, egybefonódik önazonosságunkkal. Az anyanyelv egy transzgenerációs jelrendszer. Az őseink kultúrája, tudása rajta keresztül él tovább. A világon létező nyelvek közül, mindig a legszebb, legcsengőbb marad. Ha külföldön vagy és meghallod, hogy valaki az anyanyelveden szólal meg, előnt egy érzés, ti összetartoztok.

Što znači za mene materinski jezik?

Jezik kojega sam prvi put naučila, koja je najjača poveznica majke i djeteta, preko kojeg dijete upoznaje svijet. Jezik koji određuje naše razmišljanje i isprepliće se s identitetom. Materinski jezik je transgeneracijski sustav znakova. Kultura i znanje naših predaka kroz njega i nadalje živi. Od jezika koji postoje na svijetu, uvijek ostaje najljepši, najzvučniji. Ako si u inozemstvu i čuješ nekoga progovoriti na svom materinskom jeziku, obuzet će te osjećaj pripadnosti istoj zajednici.

horvát-magyar

Az anyanyelv alatt, ha jól emlékszem, a szakirodalom azt a nyelvet érti, amelyen az ember először megszólal. Mondhatni az anyanyelv a "természetes" nyelv. Barátaim szokták mondani: "Az álmaim nyelve", "Az érzéseim nyelve", "Gondolataim nyelve". Általában azt a látszatot próbáljuk kelteni, hogy az anyanyelv egy egységes és homogén dolog, kizárja a pluralitást. Magyarországi horvát vagyok. Se magyar, se horvát. Egyszerűen magyarországi horvát. Ha engem kérdez valaki mindig rávágom, hogy horvát az anyanyelvem, mivel szüleimmel horvát nyelven beszélek. Sőt, azért is mert azt mesélte édesanyám és édesapám, hogy négyéves koromig nem tudtam magyarul... A matematikát magyarul tanultam. Ezért minden számolást a magyar nyelven végzek el majd a kapott eredményt fordítom horvátra. Ez azt jelenti, hogy a matematikai anyanyelvem magyar? Igazából fogalmam sincs, hogy definiálnám az anyanyelvet.

Ako se ne varam, literatura smatra da je materinski jezik jezik na kojemu čovjek progovori. Mogli bismo reći da je materinski jezik „prirodan” jezik. Prijatelji mi znaju reći da je to „jezik na kojemu sanjaš”, „jezik osjećaja”, „jezik misli”. Najčešće svi podupiremo iluziju prema kojoj je materinski jezik nešto jedinstveno i homogeno, da isključuje pluralnost. Hrvat sam iz Mađarske. Niti sam Hrvat niti sam Mađar. Jednostavno Hrvat iz Mađarske. Ako me bilo tko pita, uvijek bez razmišljanja odbrusim da mi je hrvatski materinski jezik jer sa svojim roditeljima govorim hrvatski. Zapravo i zbog toga što su mama i tata pričali da do četvrte godine nisam znao mađarski... Matematiku sam učio na mađarskom jeziku. Uvijek računam na mađarskom i tek na kraju dobiven rezultat prevodim na hrvatski jezik. Znači li to da mi je mađarski materinski jezik matematike? Ustvari, pojma nemam kako bih definirao materinski jezik...

horvát-magyar

Za mene je materinski jezik onaj jezik koji usisavamo s materinskim mlijekom. Njega mati dariva dušom i tijelom, s ljubavlju. Zapravo čovjeku je materinski jezik izraz blizine, neposrednosti i izvornosti. On nosi toplinu kolijevke, zavičaj, domovinu, gdje god čovjek živio. Svojim materinskim jezikom prenosimo baštinu, tradicije i taj jezik će naslijediti naši potomci.

Számomra az anyanyelv azt a nyelvet jelenti, amelyet anyatejjel szívunk magunkba. Ezt a nyelvet az anya lélekkel és testtel ajándékozza nekünk. Tulajdonképpen az embernek az anyanyelv a közelség, közvetlenség és eredetiség kifejezője. Ő hordozza a bölcső melegét, a szülőhelyet, a hazát, bárhol is éljen az ember. A saját anyanyelvünkkel át adjuk az örökséget, a hagyományokat és ezt a nyelvet fogják örökölni az utódaink.

Mit jelent számomra az anyanyelv?

D. D. édesanyja horvát anyanyelvű

Mivel édesanyám horvát családból származik így nekünk gyerekeknek is tovább tudta adni a nyelv ismeretét. Persze ebben az is közrejátszott, hogy mi a horvát közösségen belül nőttünk fel így általános iskolában, sőt már óvodában elkezdhattuk a nyelvet elsajátítani.

Az ember gyerekkorában még bele se gondol, hogy mekkora előnyt fog jelenteni a későbbiekben az, hogy édesanyjával és a körülötte levő emberekkel egy másik nyelven beszél. Ha a buszon vagy valahol nyilvánosan rosszul viselkedtünk, vagy valami olyat akartunk megbeszélni, ami nem tartozik a többiekre akkor ezt horvátul tettük meg, ami persze furcsa lehet, de ezt gyerekként mi teljesen megszokottnak tekintettük. Majd ahogy az ember egyre nagyobb lesz rájön, hogy mekkora tudást is birtokol a többiekkel szemben. Ha Horvátországba megy, akkor gond nélkül meg tudja magát értetni, míg a kortársainak ez rendkívüli nehézségekkel jár, és sokszor gondot okoz. De számomra az igazi felismerés az akkor jött el, amikor betekintést nyerhettem a többi szláv nyelvbe. Szinte hihetetlen volt a hasonlóság, így nagyon könnyedén tudtam tanulni az orosz nyelvet.

Én úgy gondolom, ha az embernek van lehetősége gyerekkortól kezdve elsajátítani még egy nyelvet az anyanyelve mellett azt mindenképpen tegye meg, és ezt továbbítsa gyerekeinek is lehetőség szerint.

V. I. szülei horvátországi magyarok

Az első és legszebb dolog, amit szüleinktől öröklünk a kinézetünk után az anyanyelvünk, mely az én esetemben a horvát nyelv. Szüleim magyarországi horvátok, mivel évről-évre egyre jobban integrálódnak a délszláv ajkúak a magyar kultúrába, ezért nagyon fontosnak tartjuk a nyelv és a szokások ápolását, nehogy egyik generációról a másikra kihaljon, vagy elapadjon.

Hogyan is ápolhatjuk itt Magyarországon? Szerencsére nagy a horvát közösség itt Dél-Dunántúlon, hiszen a Délszláv háború idején nagyon sokan ide menekültek, így a határközeli falvakban elég gyakran mai napig ez a kommunikáció fő formája. Szüleim azzal szerették volna biztosítani, hogy gyökerezzen bennem a horvát nyelv és kultúra, hogy horvátul neveltek, egészen óvodás koromig egy-két szót tanultam csak meg magyarul. A magyar nyelvet óvodás társaimtól tanultam meg, hiszen nagy részük nem beszélt a horvátot. A kultúrából is nagyon sok tudást szereztem elég fiatalon, mert édesapám a Tanac (magyarországi Horvát Táncegyüttes) tagja volt, testvére pedig a mai napig gyűjti a magyarországi horvátok dalait és szokásait, nem beszélve arról, hogy több népi hangszert is meg tud szólaltatni professzionális szinten.

Mit jelent nekem személyesen? Ez az a nyelv, melyen szüleimmel és nagyszüleimmel kommunikálok, ezen a nyelven gondolkodom. Ha bármikor meghallom, hogy beszélnek, otthon és biztonságban érzem magam. Oly annyira hozzám nőtt, hogy

szeretném, ha majd az én gyerekeim is hasonlóan nevelkednének, hiszen én magam is fontosnak tartom a nyelv és a kultúra ápolását. Annyira fanatikus lettem, hogy a barátnőmet is elkezdtem tanítani hiszen ekkora előny az, ha van egy olyan nyelv, amit a közösségekben csak ti beszéltek.

B.P. anyukája Ukrajnában született

Anya és a mama esténként, elalvás előtt, mondókákat mondtak nekem, amiket azóta is tudok. Most, hogy én is oroszul tanulok, különösen jó, hogy anya tud nekem segíteni, ha valamit nem értek.

Kiskoromban, amikor Ukrajnában voltunk, furcsa volt számomra, hogy anyukám olyan nyelven beszél a barátaival, ismerőseivel, amit én nem értek.

Otthon a könyvespolcon is mindig voltak olyan könyvek, amiket nem tudtunk elolvasni. Kicsiként meg és kértük a mamát a testvéreimmel, hogy tanítson meg bennünket oroszul. Akkor még nem gondoltam, hogy ezt a nyelvet fogom tanulni az iskolában. Mostanában sok olyan szó is előjön, amelyeket azt hittem, hogy már elfelejtettem.

orosz-magyar

Мой родной язык – русский язык. Я люблю его потому, что говорю, пишу и думаю на нем, потому, что это - язык моей мамы и моих предков. Русский язык очень богатый, красивый и мелодичный, яркий и образный. На этом языке создавали свои великие творения Александр Сергеевич Пушкин и Иван Сергеевич Тургенев, Лев Николаевич Толстой и Михаил Юрьевич Лермонтов, Николай Алексеевич Некрасов и Николай Васильевич Гоголь. Русский язык - это национальная гордость России. Это язык межнационального общения, так как в России проживает множество национальностей, говорящих на русском языке.

Anyanyelvem – az orosz nyelv. Szeretem, mert ezen a nyelven írok, gondolkodom, mert ez anyám és őseim nyelve. Az orosz nyelv igen gazdag, szép és dallamos, világos és szemléletes. Ezen a nyelven alkotta nagyszerű műveit Alekszandr Sz. Puskin, Iván Sz. Turgenyev, Lev Ny. Tolsztoj, Mihail Ju. Lermontov, Nyikolaj A. Nyekraszov és Nyikolaj V. Gogol. Az orosz nyelv – Oroszország nemzeti büszkesége. A nemzetek közötti kapcsolat nyelve, hiszen Oroszországban nagyon sok nemzetiség él, akik orosz nyelven is beszélnek.

horvát-magyar

Za mene je materinski jezik onaj jezik koji usisavamo s materinskim mlijekom. Njega mati dariva dušom i tijelom, s ljubavlju. Zapravo čovjeku je materinski jezik izraz blizine, neposrednosti i izvornosti. On nosi toplinu kolijevke, zavičaj, domovinu, gdje god čovjek živio. Svojim materinskim jezikom prenosimo baštinu, tradicije i taj jezik će naslijediti naši potomci.

Számomra az anyanyelv azt a nyelvet jelenti, amelyet anyatejjel szívunk magunkba. Ezt a nyelvet az anya lélekkel és testtel ajándékozza nekünk. Tulajdonképpen az embernek az anyanyelv a közelség, közvetlenség és eredetiség kifejezője. Ő hordozza a bölcső melegét, a szülőhelyet, a hazát, bárhol is éljen az ember. A saját anyanyelvünkkel át adjuk az örökséget, a hagyományokat és ezt a nyelvet fogják örökölni az utódaink.

szerb-magyar

Шта значи за мене матерњи језик?

Матерњи језик је пресудни део нашег физичког и менталног постојања, другим речима део нашег живота. Кроз њега упознајемо свет, изговарамо прву реч на матерњем језику. Пуно пишем од детињства, због чега ми је матерњи језик од посебне важности. Волим његов богат речник, а можда не могу бити ни поносни на то, јер језик је за мене већ дато, али када упознам странца, волим да напоменем да ми је матерњи језик српски, свет ме кроз то познаје. То ме није учинило посебнијим од било које друге особе, али ми је добар осећај рећи да припадам овој нацији, чак и ако не тамо живим. Можемо говорити много језика, али матерњи језик истиче од осталих.

Mit jelent nekem az anyanyelv?

Az anyanyelv a fizikai és szellemi létünk, más szóval az énünk meghatározó része. Általa ismerjük meg a világot, az első szót az anyanyelvünkön ejtjük ki. Gyerekkorom óta rengeteget írok, épp ezért számomra különleges jelentőséggel bír az anyanyelvem. Szeretem a gazdag szókincsét, de talán erre még büszke sem lehet az ember, hisz a nyelv számomra már adott dolog, de ha külföldivel találkozok, szeretem megemlíteni, hogy szerb az anyanyelvem, a világ általa ismer meg engem. Ettől nem lettem különlegesebb, mint más ember, de jó érzés elmondani, hogy ehhez a nemzethez tartozom, még ha nem is ott élek. Beszélhetünk számos nyelvet, de az anyanyelv akkor is az egyetlen nyelv, ami kiemelkedik a többi közül.

ukrán-magyar

Що для мене рідна мова

Мова – це таке поняття, яке для кожної людини є особливим та індивідуальним.

Для мене рідна мова – це мова колискової, яку у дитинстві мені співала матуся. Рідною мовою я сказала своє перше слово: «Мама». Це мова, якою я спілкуюся кожен день. Це мова, якою розмовляють мої діти та розмовлятимуть мої онуки. Рідною для мене є українська і я цим пишаюся, тому що саме ця мова така милозвучна та поетична, багата та співуча! Це мова моїх пращурів, але не всіх, тому що серед них були також угорці та росіяни, мова яких також є для мене близькою. Рідна мова – це не тільки засіб спілкування, це ще й святиня, яку треба оберігати все життя. Мову треба цінувати як зіницю ока, тому що без неї народ втрачає свою вартість.

Для мене українська мова означає дуже багато, адже мої пращури розмовляли нею ще з давніх часів. Вона передається з покоління в покоління, наче дорогоцінний скарб.

Для кожного з нас рідна мова – це дорога спадщина, яка об'єднує в собі народну мудрість. Це наша гордість, бо все, що створено нею, увійшло в скарбницю загальнолюдської культури.

Мова – це глибина тисячоліть. Це найдорожчий скарб, переданий нам сотнями попередніх поколінь, злеланий у пісні, в переказі, в приказці.

Мова – це душа народу. Вона віддзеркалює душу народу, його історію, допомагає виразити свої почуття. Це особливий спосіб мислення, саме тому у кожного народу мова своя, особлива. Для кожної людини її мова – найкраща. І хоча люди намагаються вивчати якомога більше іноземних мов, лише одна залишається по-справжньому рідною, неповторною.

Mit jelent számomra az anyanyelv

Az nyelv olyan fogalom, amely minden ember számára különleges és egyedi.

Számomra az anyanyelv a bölcső nyelve, amelyet anyám gyermekként énekelt nekem. Anyanyelvemen mondtam az első szót: „Anyá”. Ez az a nyelv, amelyen minden nap beszélek. Ezen a nyelven beszélnek a gyermekeim és beszélni fognak az unokáim. Az ukrán az én anyanyelvem, és büszke vagyok rá, mert ez a nyelv oly dallamos és költői, gazdag és énekes! Egyben ez az őseim nyelve, de nem csak, mert köztük voltak magyar és orosz származásúak is, az ő nyelvük is közel áll hozzám. Az anyanyelv nemcsak kommunikációs eszköz, hanem egy szentély is, amelyet egy életen át kell őrizni. Az anyanyelvet úgy kell őrizni, mint a szemük fényét, mert nélküle az emberek elveszítik értéküket.

Számomra sokat jelent az ukrán nyelv, mert a felmenőim ősidők óta beszélték ezt a nyelvet, amely nemzedékről nemzedékre szállt át, mint egy valódi kincs.

Számomra az anyanyelv felbecsülhetetlenül értékes örökség, amely magában hordozza a népünk bölcsességét. Nagyon büszke vagyok, mert számtalan az anyanyelvemen alkotott remekmű a világorökség részévé lett.

A nyelv az évezredek mélysége, a legértékesebb kincs, amelyet több száz nemzedék örökölt ránk, dalban, mondásban, közmondásban.

A nyelv az emberiség lelke. Tükrözi az emberek lelkét, történelmét, segít kifejezni érzéseket. Minden nemzetnek van saját nyelve, és ez jellemezi a különleges gondolkodásmódot is. Mindenkinek a saját anyanyelve a legértékesebb. És bár az emberek több idegen nyelvet próbálnak megtanulni, anyanyelv akkor is csak egy marad.

**Forrás
webcím:**

https://oroszkozpont.pte.hu/hu/hirek/21_fevralya_mezhdunarodnyy_den_rodnogo_yazyka_nemzetkozi_anyanyelvi_nap